

AFET DURUMLARINDA HEMŞİRENİN ROLÜ

**Prof. Dr.
Seher Deniz Öztekin**

**İ.Ü Florence Nightingale
Hemşirelik Faköltesi
Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği
Anabilim Dalı**





"Human history becomes more and more a race between education and catastrophe."

HG Wells
The Outline of History, Ch 15

**İNSANLIK TARİHİ
EĞİTİM VE
AFETLER ARASINDA
SIKIŞIP KALIP,
DAHA ÇOK YARIŞ
YAPAR HALE
GELİYOR..!**

DÜNYA

1900'DEN BERİ

%

Oluş sıklığına göre

5 büyük afet

kitlesel kazalar

32.8

kasırga

19.6

sel

18.0

deprem

7.5

kuraklık

6.0

83.9

ASYA

Oluş sıklığına göre

5 büyük afet

kitlesel kazalar

37.2

kasırga

19.7

sel

18.4

deprem

8.0

epidemi

4.0

87.4

Kitlese1 Yaralanma Olayı

- Fazla Sayıda Hasta
- 6 ya da yüzlerce hasta
- Bölge hastanelerinin olumsuz etkilenmesi
- Olayın başlangıcında kaynakların yetersiz kalması

Acil ve sağıık bakım hizmetlerini kesintiye uğratan büyük sayıda afetzede ile karakterize herhangi bir olay

Yanılım

“BİZE OLAMAZ

*Bir kriz anında panik ve şaşkınlığa
karşı gösterilebilecek en iyi savunma
mekanizması*

DOĞRU BİLGİDİR.

PLANLAMA

- Hazırlık noktasında
eksikseniz,
başarısızlığa
hazırsınız.

Benjamin Franklin



PLANLAMA

*—Nereye gideceğinizi
bilmiyorsanız dikkatli
olmalısınız, aksi halde oradan
geri dönemeyebilirsiniz.*

Yogi Berra

PLANLAMA BİR SÜREÇTİR..

- Eldeki mevcut olanaklar ölçüsünde eksiklikleri tamamlamamızı sağlayacak olan amaçlarımızı, hedeflerimiz, strateji ve eylemlerimizi tanımlar.

PLANLAMADAKİ KRİTİK KAVRAMLAR

NET

- Basit dil kullanılmalı
- Yanlış anlaşılmamalı

ÖZLÜ

- Hızla okunabilir olmalı

BÜTÜNCÜ

- Tüm bileşenleri içermeli

BİLİNİR

- Dağıtılabılır olmalı

PLANLAMA FAZLARI & HEDEFLER

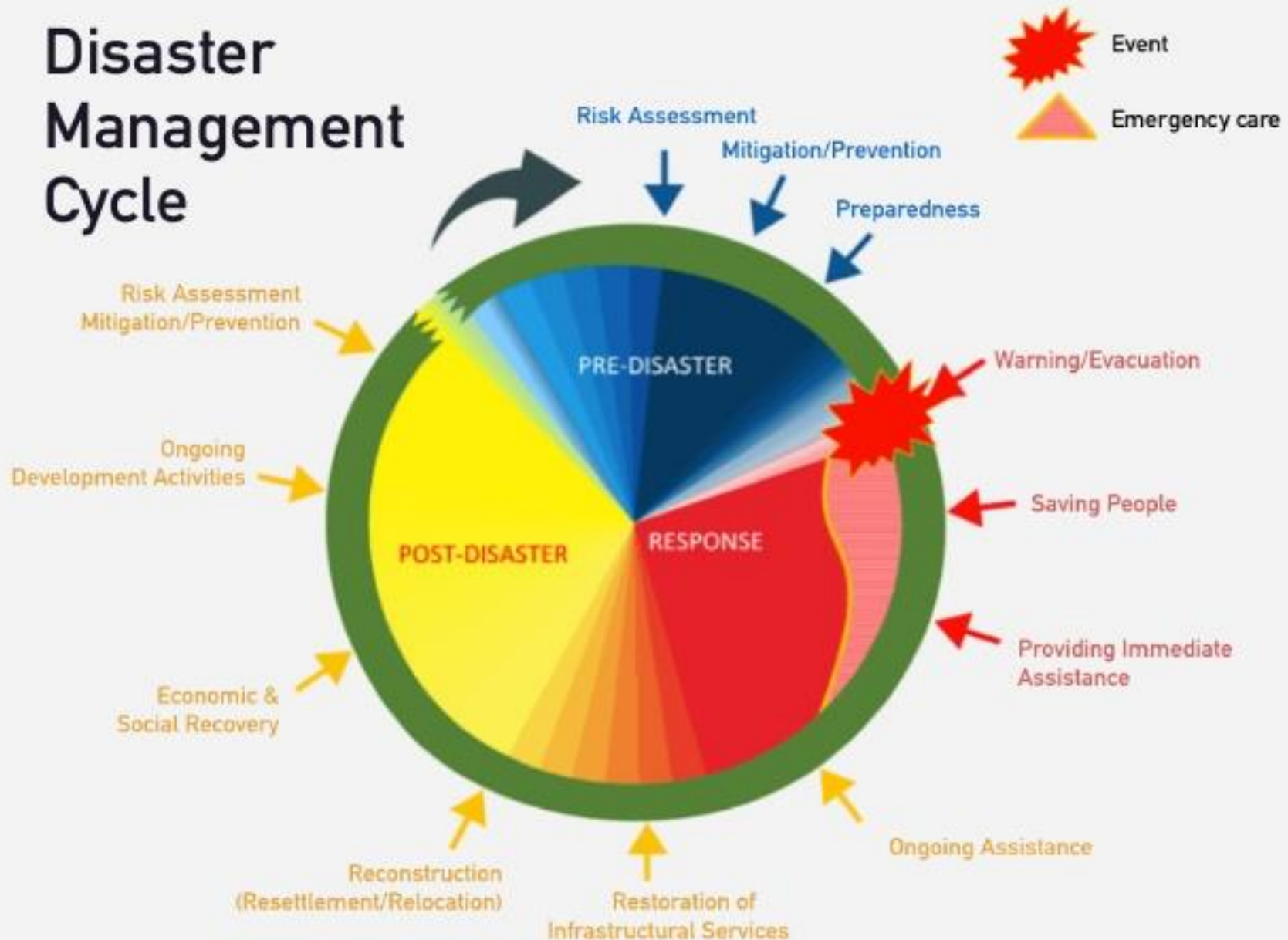
ÖNLEME

İYİLEŞTİRME

HAFİFLETME

MÜDAHALE

Disaster Management Cycle



AFETİN EVRELERİ

Zarar azaltma

- Afet öncesi zarar azaltma çalışmaları

Hazırlık

- Eğitim ve tatbikat
- İş sürekliliği ve acil yönetim planlaması

Yanıt (Müdahale)

- Derhal yardım
- Kumanda ve kontrol sisteminin yapılandırılması

İyileşme

- Sürekli yardım
- Onarım ve yeniden yapılanma

ACİL PLANLAMAMANIN TEMEL BİLEŞENLERİ

- Risk tanılama ve etki analizi
- Varolan müdahale sisteminin ve kapasitesinin tanılanması
- Paydaşların tanılanması
- Eldeki olanaklar

AFET HAZIRLIĞINDA HEMŞİRENİN ROLÜ

HEDEFLER

Afetzedelere derhal ve etkili yardımı sağlamak amacıyla sistemin gerektirdiği işlem ve kaynakların yürürlüğe girmesini sağlayarak alınacak önlem ve rehabilitasyon hizmetlerini kolaylaştırmak..

Afet Hemşireliği

Afet hemşireliği, fiziksel, emosyonel ve sağlık gereksinimleri afetler nedeniyle olumsuz yönde etkilenen topluma profesyonel hemşirelik becerilerinin sunumu olarak tanımlanabilir.

HEDEF

Afetlerden etkilenen toplumun sağlığını en üst düzeye getirmektir.

Hemşireler

Din Görevlisi

Hekim,
ortopedist,
Cerrah

DİSİPLİNLERARASI
EKİP

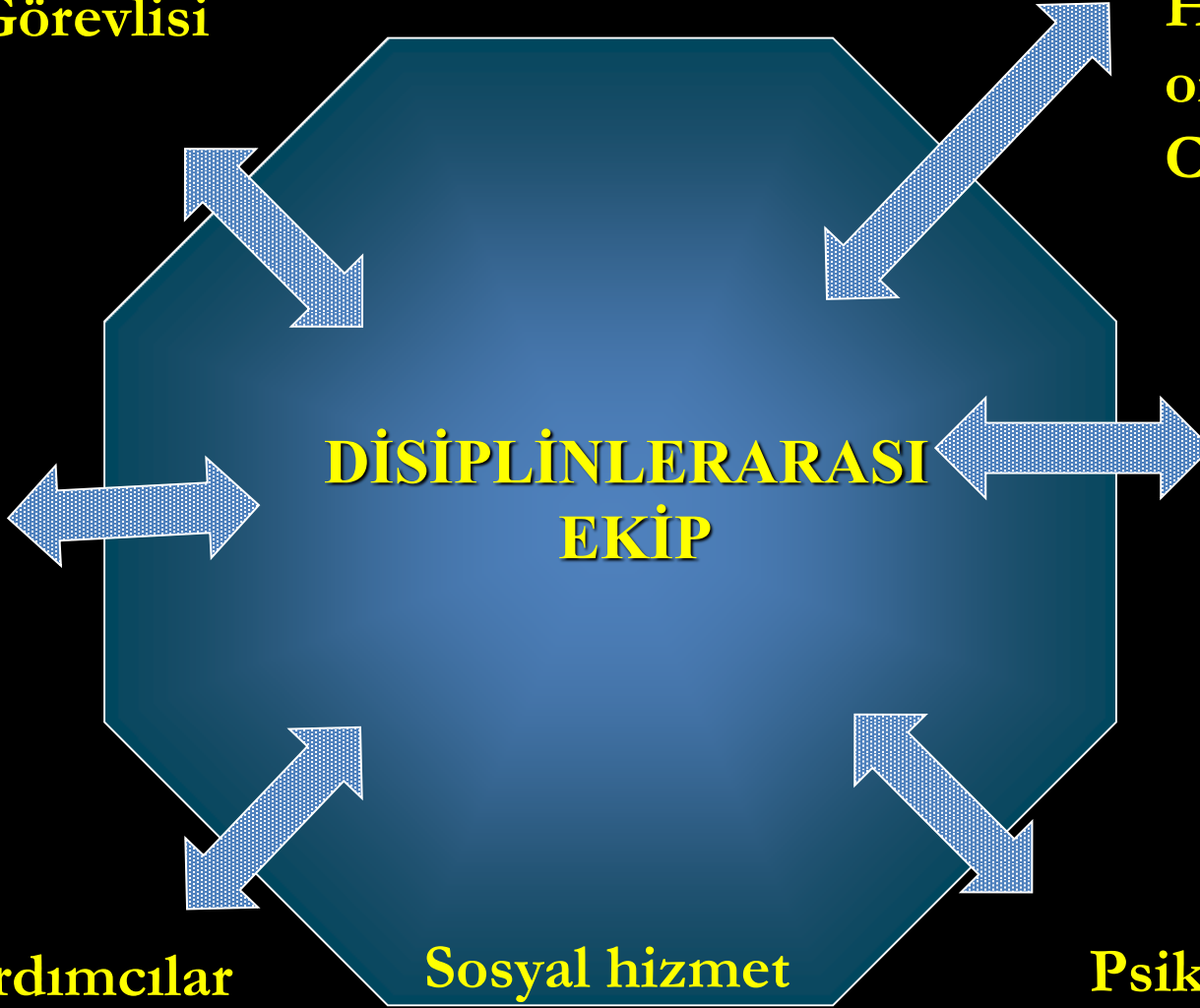
Psikiyatrist

Polis,
itfaiye,
siyasetçi,
güvenlik
memeuru

Yardımcılar

Sosyal hizmet
uzmanı

Psikolog



AFETİN OLUMSUZ ETKİLERİ

Herhangi bir afet olayının yönetiminde gereksinilen çerçeve aşağıdaki öğeleri içerir:

- ❖ Kumanda
- ❖ Kontrol
- ❖ Koordinasyon
- ❖ İletişim
- ❖ Klinik yönetim
- ❖ Süreklilik
- ❖ Yeterlilik

AFET PLANININ BİLEŞENLERİ

- ✓ Kumanda zinciri
- ✓ İletişim ağı
- ✓ Ulaşım ağı
- ✓ Taşıma
- ✓ Uyarı
- ✓ Eşitlik

AFET PLANININ BİLEŞENLERİ (devam)

- ✓ Kurtarma ve iyileştirme
- ✓ Triaaj
- ✓ Tedavi
- ✓ Afetzede ve ailelerinin desteklenmesi
- ✓ Ölenlerin bakımı
- ✓ Afet çalışanının rehabilitasyonu

AFET HEMŞİRESİNİN ÖZELLİKLERİ

- ✓ Mahremiyet duygusu
- ✓ İşbirliği
- ✓ Uzlaş
- ✓ Koordinasyon
- ✓ Kontrol
- ✓ İnsan yaşamına değer
verme
- ✓ Nezaket ve özveri



AFET HEMŞİRESİNİN ÖZELLİKLERİ (devam)

- ✓ Güç
- ✓ Güven
- ✓ Ekip ruhuna saygı ve dayanışma
- ✓ Eleştirilere yapıcı yaklaşım
- ✓ Hassasiyet ve düşünceli olma
- ✓ Liderlik
- ✓ Sorumluluk ve hep verebilirlik



AFETLERDE HEMŞİRENİN ROLÜ

Afet hazırlığı, risk tanılamasını ve multi-disipliner yönetim stratejilerini kapsayan bir süreçtir. Bu süreçte afetlerden olumsuz yönde etkilenen toplumun kısa, orta ve uzun vadeli sağlık gereksinimlerine etkin yanıtlar vermek kritik bir durumdur.

International Council of Nurses (2006; 2016)

ZARAR AZALTMA

Yapılandırılmış ve mantıksal yaklaşımla ele alınmış risk belirleme ve yönetim çalışmaları afetlerin olumsuz etkilerini azaltacaktır.

Risk Yönetimi

- ✓ Risk belirleme
- ✓ Risk Analizi ve Değerlendirilmesi
- ✓ Riskin Yönetimi
- ✓ Riskin izlemi

ZARAR AZALTMA ÇALIŞMALARINDA HEMŞİRENİN ROLÜ

Acil durumlardan kaynaklanan tehlikeleri önlemek/ acil durumun benzer etkilerinden ders çıkarmaya dayalı önlemler dizinidir.

Toplumun Tanılanması

Toplumsal kaynaklar (acil servisler, hastane ve klinikler vs.), toplum sağlığı çalışanları, bölgesel endüstriyel olanaklar ve resmi makamlar

ZARAR AZALTMA ÇALIŞMALARINDA HEMŞİRE

TANILAMA VE TANI KOYMA

- ✓ Risk tanılama ve analizi
- ✓ Önceki afetler
- ✓ Afet oluşumuna yol açan bölgesel hava koşulları
- ✓ Afetin büyüklüğü
- ✓ Bölgesel kaynakların başa çıkma stratejileri
- ✓ Şimdiki toplumsal afet planı
- ✓ Mevcut sağlık çalışanı
- ✓ Mevcut sağlık çalışanları
- ✓ Bölgesel kurum ve organizasyonlar

ZARAR AZALTMA ÇALIŞMALARINDA HEMŞİRE

(devam1)

- ✓ Toplum afet tehditlerinin belirlenmesi
- ✓ Gerçek ve olası afet tehditlerinin belirlenmesi
- ✓ Alınan önlemler
- ✓ İşbirliği aktiviteleri
- ✓ Toplumun farkındalığı
- ✓ Toplumsal hazırlık

ZARAR AZALTMA ÇALIŞMALARINDA HEMŞİRE

(devam)

Tanı

- ✓ Topluma yönelik afet tehditlerini tanıla
- ✓ Gerçek ve olası afet tehditlerini belirle.
- ✓ Topluma dayalı afet planlarının etkisini irdele
- ✓ Toplum farkındalığını tanıla
- ✓ Toplumun katılımını belirle.

ZARAR AZALTMA ÇALIŞMALARINDA HEMŞİRE

RİSK AZALTMA

- Riskten kaçın
- Afetin oluşum olasılığını azalt.
- Sonuçlarını azalt.
- Riski gözardı etme/kabullen

ARE NURSES PREPARED?



HEMŞİRELER
HAZIR MI?

AFET HAZIRLIĞINDA HEMŞİRENİN ROLÜ

BİREYSEL HAZIRLIK

- ✓ Kapasite yeterliliği
- ✓ Disiplinlerarası ekip yaklaşımı ile çalışma ruhu
- ✓ Topluma ilişkin bilgi birikimi
- ✓ Afet tipleri ve yönetimi
- ✓ İlk yardım ve Temel Yaşam Desteği konularında sertifikasyon
- ✓ Kural ve protokellere ilişkin bilgi birikimi
- ✓ İletişim becerileri

AFET HAZIRLIĞINDA HEMŞİRENİN ROLÜ (devam)

PROFESYONEL HAZIRLIK

- ✓ Yazılı afet hazırlığa planına uygun hazırlık
- ✓ Kontrol odası
- ✓ Hızlı yanıt ekibi
- ✓ Lisans ve sağlık olanakları
- ✓ Bireysel donanım (steteskop, fener,yedek pil,nakit para, sıcak giysi ve ağır bir mont ya da iklime uygun giysi, kayıt cihazı, cep referans kitapları

AFET HAZIRLIĞINDA HEMŞİRENİN ROLÜ (devam)

PROFESYONEL HAZIRLIK (devam)

- ✓ Afet yönetim komitesi
- ✓ Bilgi ve İletişim
- ✓ Kişisel Koruyucu Gereç Kullanımı
 - ✓ Afet yatakları
 - ✓ Lojistik destek sistemleri
 - ✓ Eğitim ve Tatbikat
- ✓ Mobil komuta birliği
- ✓ Standart işlem protokolü

AFET HEMŞİRESİNİN BECERİLERİ

Halkın Sağlığının Korunması ve Yükseltilmesi

- Birey ve grupların sağlığının yükseltilmesi ve sağlık eğitiminin değerlendirilmesi yönünde tanılama yapmak üzere yapılandırılmış bir hazırlık programı kullanır.
- Sağlığın yükseltilmesi aşamasına katılım gösterir.
- Salgınların yönetimine yardım eder.

AFET HEMŞİRESİNİN BECERİLERİ (devam1)

Topluma ve Verilen Hizmetlere Katkı Verir.

- Sağlık bakımı sunan ekip üyelerinin rollerini bilir.
- Sağlık bakım ekibinin tüm üyeleri ile sürekli temas halinde olur ve çalışmalarına katılır.
- Sağlık bakım ekibinin diğer üyeleri ile birlikte karar gruplarına katılır.

AFET HEMŞİRESİNİN BECERİLERİ (devam2)

Bakımın Yönetimi

- Kriz/ acil/ afet durumlarında kendini ve diğer bireyleri korumaya dönük uygun girişimlerde bulunur.
- Acil ve afet durumlarının yönetimine katılır.
- Eldeki kaynakları etkili ve yeterli şekilde kullanır.
- Gruplara/bireylere formal-informal eğitimler verir.

TOPLUM HAZIRLIĞI

- ✓ Eğitim
- ✓ İlk yardım programı
- ✓ Evlerin depo haline dönüştürülmesi
- ✓ Acil duruma ilişkin bilgilendirme
 - ✓ Acil telefon numaraları
 - ✓ Pilli radyo
 - ✓ Fener
 - ✓ İlk yardım çantası
 - ✓ 3 günlük su
 - ✓ Tıbbi bilgi ve aile hekimi ile ilgili açıklamalar

AFET DURUMUNDA VE AFETE YANIT SÜRECİNDE GİRİŞİMLER

- ✓ Saha bakımı
- ✓ Triaaj ve afetzedelerin etiketlenmesi
- ✓ Yaralı afetzedelerin bakımı
- ✓ Sevk işlemleri
- ✓ Afetzedenin fiziksel olanaklarının düzenlenmesi
- ✓ Etkin haberleşim

AFETİN OLUMSUZ ETKİLERİNİ AZALTMADA VE AFETE YANIT SÜRECİNDE HEMŞİRENİN ROLÜ

Afetzedelere erken dönemde gerekli olan desteğin verilmesi ve zararların azaltılmasına ilişkin eylemler dizini...

AFETE YANIT AŞAMASINDA HEMŞİRENİN ROLÜ

- ✓ Derhal afet sonrası girişim:-
- ✓ Güvenliğin sağlanması
- ✓ Gerekliyse her bireye tıbbi tedavi ve hemşirelik bakımının verilmesi
- ✓ Eldeki olanakların kullanılması
- ✓ Psikolojik destek

CORNERSTONE OF DISASTER MANAGEMENT

*Placing the right patient in the right place at the
right time to receive right level of care*

Doing the greatest good for the greatest number



AFETE YANIT AŞAMASINDA HEMŞİRENİN ROLÜ (devam 1)

- ✓ Yaşam kurtaran önlemler, ilk yardım
- ✓ Tahliye, Ekipman, sığınak, gıda, su, ilaç, haberleşim olanaklarının sağlanması
- ✓ Halkın moral değerlerinin en üst düzeyde tutulması



The overall goal of disaster nursing is to achieve the **best possible level** of health for the people and the community involved in the disaster, where professional supplies, equipment, physical facilities and utilities are limited or not available.

AFETE YANIT AŞAMASINDA HEMŞİRENİN ROLÜ

(devam 2)

- ✓ Gönüllüler ve aileler için toplanma alanı sağlanması
- ✓ Enfeksiyon kontrolü
- ✓ Afet sonrası stresin düzeltilmesi
- ✓ Solunumun kolaylaştırılması
- ✓ Halkın desteklenmesine ilişkin program yapılandırılması
- ✓ Sevk hizmetleri

AFET DURUMUNDA HEMŞİRENİN ROLÜ

- ✓ Olayın büyüklüğünü belirle.
- ✓ Etkilenen grupların sağlık gereksinimlerini belirle
- ✓ Öncelikleri belirle
- ✓ Gerçek ve olası halk sağlığı sorunlarını belirle.
- ✓ Yanıt vermek için gerekli olan kaynakları belirle.
- ✓ Diğer profesyonel disiplinlerle, resmi ve resmi olmayan organizasyonlarla iletişime geç.
- ✓ Olay kumanda zincirini izle.
- ✓ Haberleş.

AFET DURUMUNDA ve AFETE YANIT SÜRECİNDE HEMŞİRENİN ROLÜ

Alarm Durumunda Yanıt

- ✓ Yeşil: Ek insan gücü, az ciddi, ani
- ✓ Amber: kitlesel yaralanma (Amerikada kayıp/kaçırılmış çocuklar için çıkarılan olağanüstü durum ilanı
- ✓ Kırmızı: Büyük afet
- ✓ Süpervizörün bilgilendirilmesi, mobil hazırlık
- ✓ Disiplinlerarası ekip içerisinde olma
- ✓ Arama, kurtarma ve ilk yardım çalışmaları
- ✓ İş bölümü

ETİK KODLAR

Hemşireler

- *Afetin tüm evrelerinde;*

Acil durum yöneticisi olarak yaşam kurtarırlar.

- Sağlık hizmeti vererek sorumluluk alırlar.
- Stres deneyimleyen hasta bireyleri desteklerler.
- Bakım ve tedavi gerektiren durumlarda profesyonel kararlar verir.
- Bireylerin yeterli ve güvenli şartlarda tedavi ve bakım hizmeti alması yönünde moral değerlere ve profesyonel ölçütlere uyarlar.

ICN'İN AFET HEMŞİRELİĞİ YETERLİLİĞİNE İLİŞKİN TEMASI (2009)

```
graph TD; A[ICN'İN AFET HEMŞİRELİĞİ YETERLİLİĞİNE İLİŞKİN TEMASI (2009)] --> B[Risk azaltma, hastalığı önleme ve sağlığın yükseltilmesi]; B --> C[Yönergeleri geliştirme ve Planlama]; C --> D[Etik uygulama, yasal uygulama ve hesap verebilirlik];
```

Risk azaltma, hastalığı önleme ve sağlığın yükseltilmesi

Yönergeleri geliştirme ve Planlama

Etik uygulama, yasal uygulama ve hesap verebilirlik

ICN'İN AFET HEMŞİRELİĞİ YETERLİLİĞİNE İLİŞKİN TEMAS

Haberleşim ve bilgi paylaőımı

EĞitim ve hazırlık

Toplum, birey ve ailenin bakımı

Psikolojik bakım

Hassas grupların bakımı

Uzun dđnem bakım gereksinimleri

AFETLERDE SAĞLIK BAKIMI

- HAZIRLIK
- PLANLAMA
- YANIT
- İYİLEŞME



AFET DÖNGÜSÜ

Afetzedelere (hayatta kalanlara) sağlık bakımı
Afetzedelerin yönetimi

SIĞINAK YAPILANDIRMA PLANLARI

Hemşireler;

- ✓ Sığınak direktörü olarak görev alabilirler.
- ✓ Afetzedeleri dinlerler.
- ✓ Kriz yönetimi konusunda afetzedeleri cesaretlendirirler.
- ✓ Gıda, su gibi temel gereksinimleri sağlarlar.
- ✓ Afetzedelere şevkat gösterirler.

Saha Yönetimi

Tanım:

Afet bölgesini düzenlemede kullanılan prosedürler, kayıpları azaltacaktır.

Bileşenleri

Alarm süreci

Sahanın önceden tanımlanması

Güvenlik

Geçici Olay kumanda merkezi

Araştırma ve Kurtarma

Sahada Bakım

Tahliye

Acil Yönetim Merkezi

SEKTÖREL KURTARMA ZİNCİRİ

Afet Bölgesi

Olay Kumanda
Merkezi

*ARAŞTIRMA

**KURTARMA*

İlk Yardım



Triaj

Stabilizasyon

Tahliye



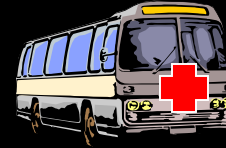
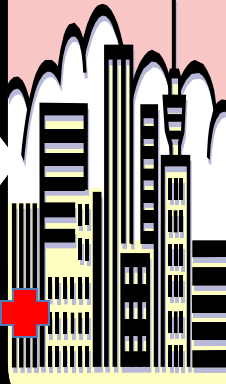
CP / AMP

Trafik Kontrol

Tahliye

Düzenlemesi

Acil
Birim
veya
travma
ünitesi



Hastane Öncesi
Organizasyon

Hastane Organizasyonu

İlk aşama olağan dışı durumun kısa adı RAIN olan terimle tanınmasıdır:

RAIN

- Tehlike ya da tehditi tanı. (**R**ecognize the hazard or threat)
- Tehlike, yaralanma ya da bulaş durumundan kaçın. (**A**void the hazard, contaminant or injury)
- Tehlikeli alanı izole et. (**I**solate the hazard area)
- Uygun destek için çağrıda bulun. (**N**otify the appropriate support)

Hastane Öncesi Acil /Afet Tıbbındaki Son Gelişmeler

Uzman ve özel becerilere sahip afet alanı tıbbi ekiplerince plan uygulanır.

- iyi triaj/ stabilizasyon kapasitesi
- konusunda uzman ve eğitilmiş tıbbi ekipler
- saha ve tıbbi kurum arasında iyi bir iletişim

“ Olay yerinden hastaneye transfer sürecinde kaos gerçekleşmemeli..... ”

TRİAJA KİM KARAR VERİR?

- ✓ Hemşire;
- ✓ OKS kapsamında görev yaparak, suçlamalara karşı kendini korur.
- ✓ Eğitim ve deneyimleri düzeyinde işlevsel olabilirler.
- ✓ Bölgedeki en eğitimli birey hemşire ise , suçlama olasılıklarına karşı dahi sorumluluk alır.

PRINCIPLES...

*Never move a casualty backward
Never hold a critical patient for further care
triage providers do not stop to treat patient
Never move patient before triage*

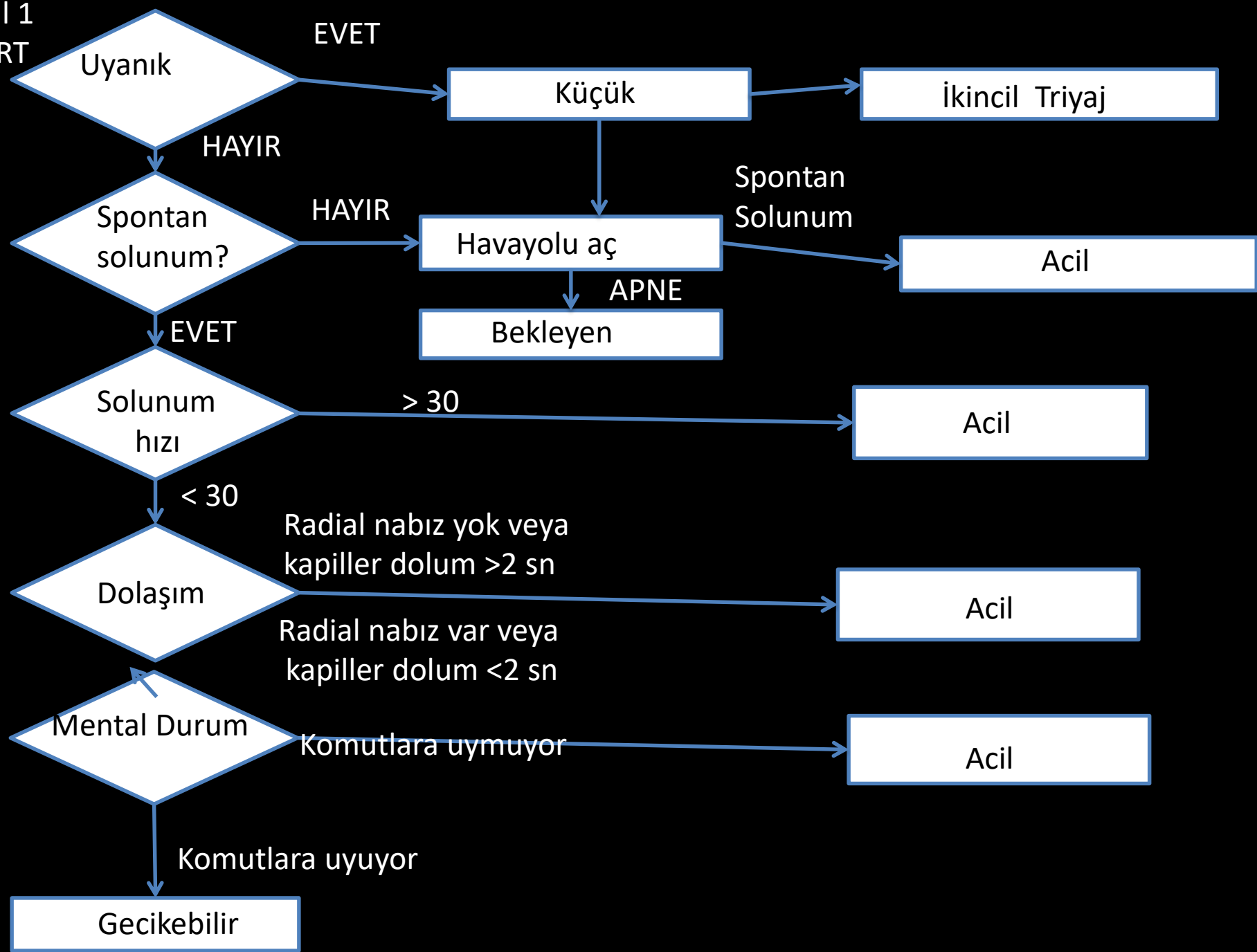


Afet Triyajı Yöntemleri-1

- START (Simple Triage and Rapid Transport)
(Basit Triyaj ve Hızlı Nakil)
 - Yaralının 1 dakikadan daha az bir zaman diliminde hızla tanılanması
 - Yaralının uygun sınıfa alınması
 - Renk kodlaması yapılarak sınıfın görselleştirilmesi

(Saunderson Cohen, 2013), (Şekil 1).

Şekil 1
START



Afet Triyaji Yöntemleri-2

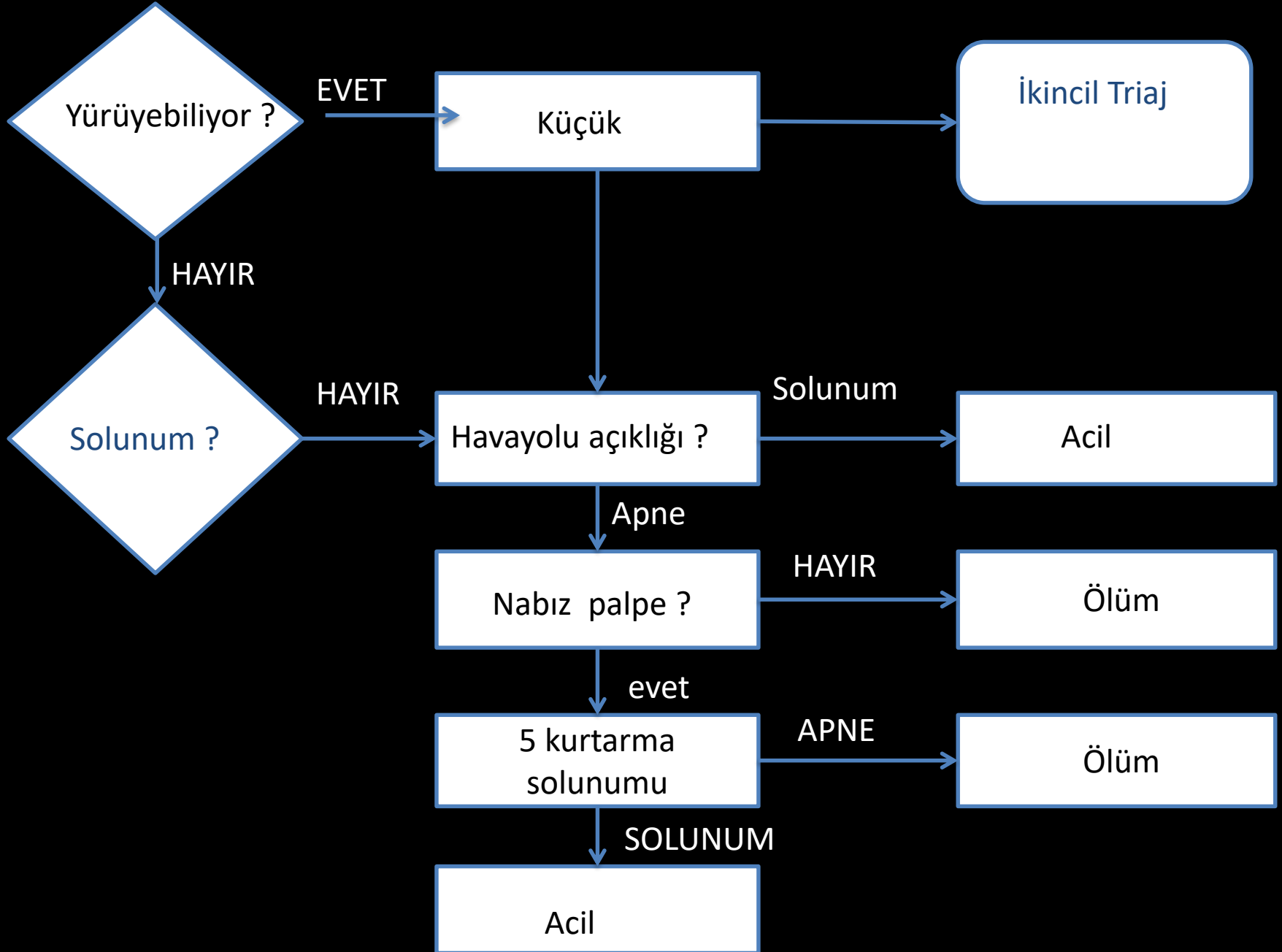
- JumpSTART. 1995'de acil çocuk hekimince geliştirilmiş olan jumpSTART (Şekil 2 ve 3) objektif bir gereçtir (Saunderson Cohen, 2013).



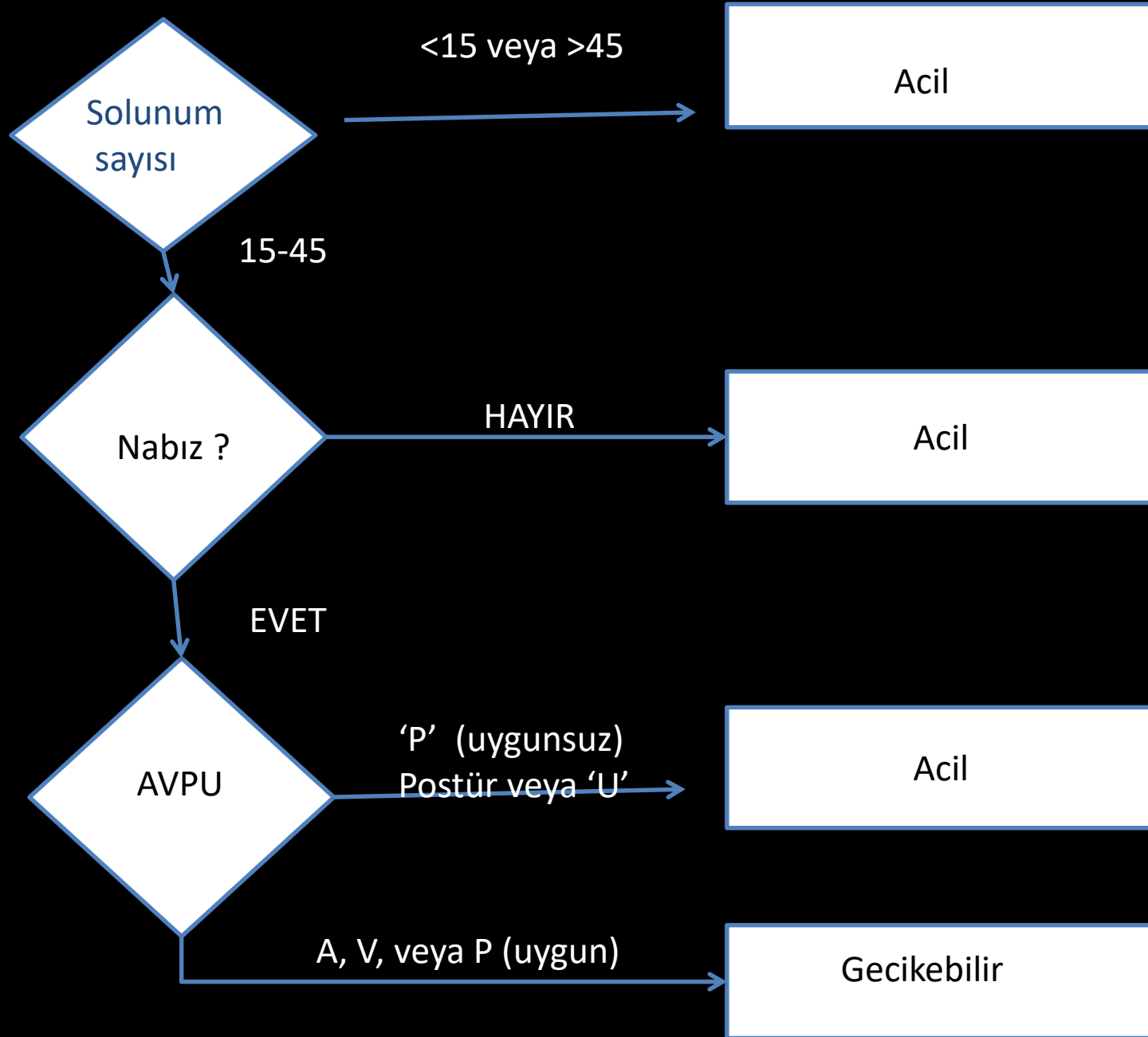
"Nurses are often the first medical personnel on site after disaster strikes. In these situations where resources are scarce, nurses are called upon to take roles as first responder, direct care provider, on-site coordinator of care, information provider or educator, mental health counsellor and triage officer."

- Dr Eric Laroche, WHO Assistant Director for Health Action in Crises (2008)

Şekil 2 JumpSTART pediatrik kitlesel yaralanma triajı-1



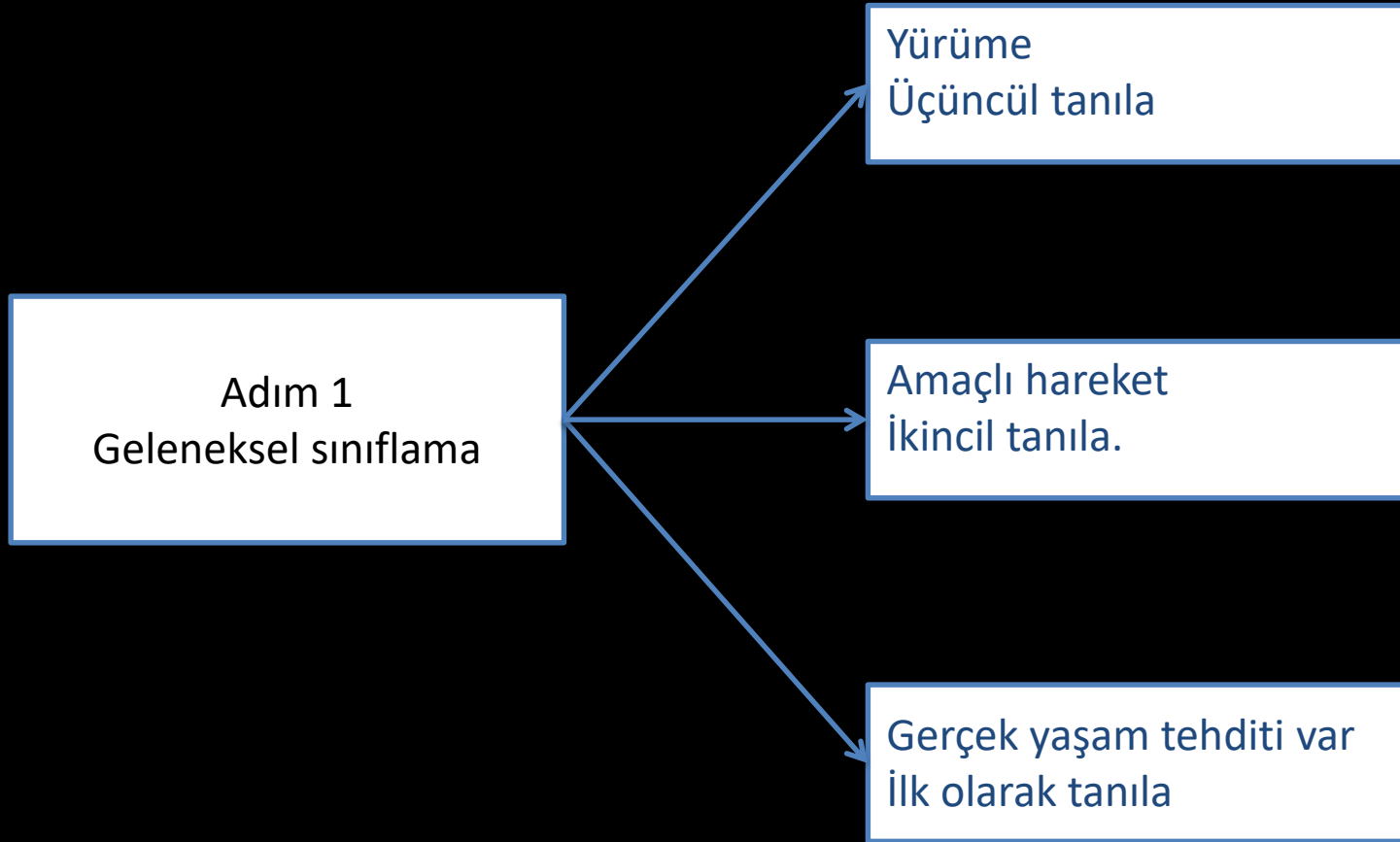
Şekil 3 JumpSTART pediatrik kitlesel yaralanma triajı-2



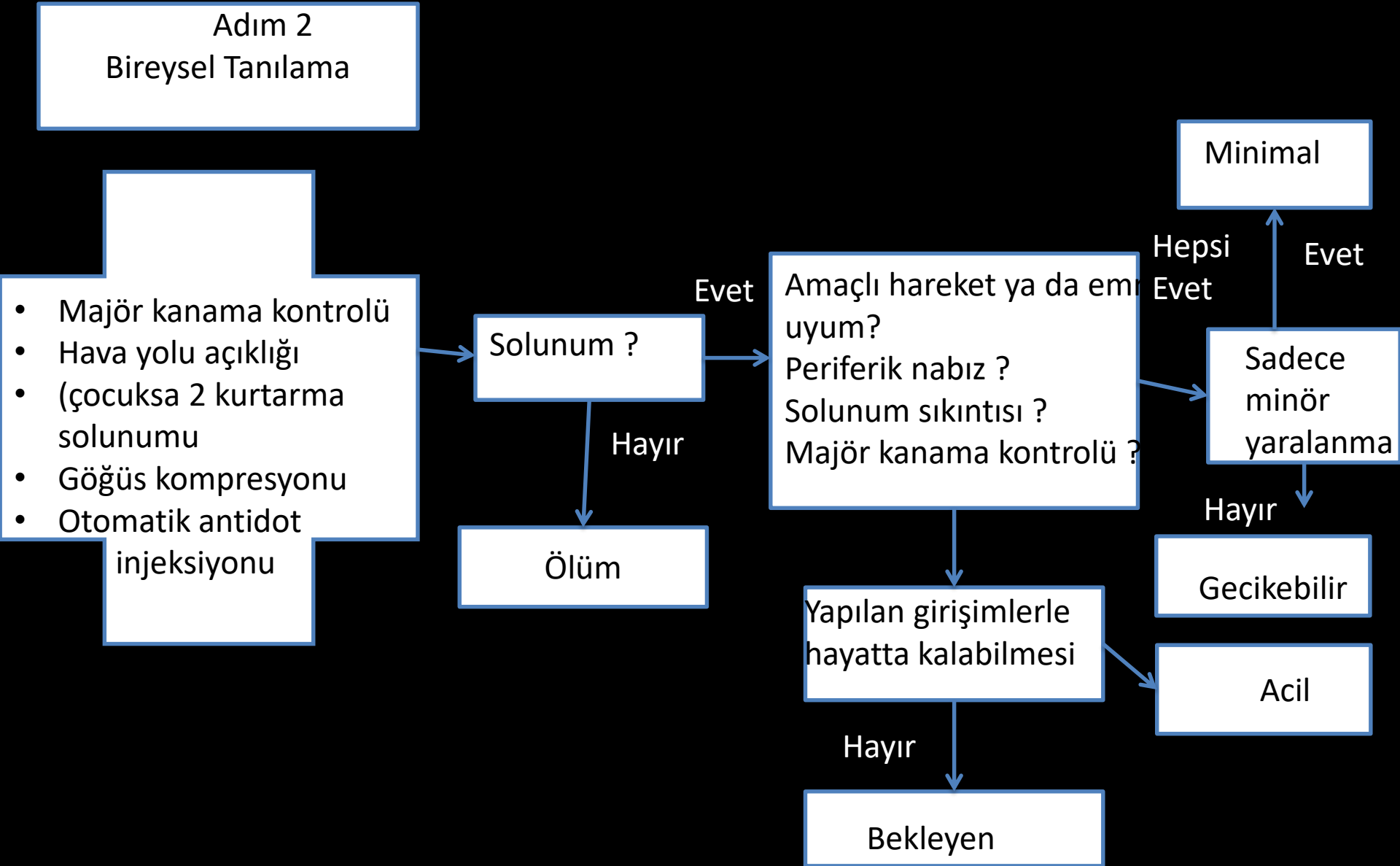
Afet Triyaji Yöntemleri-3

- SALT. (Sort, Assess, Lifesaving Interventions, Treatment/Transport) (ayırma, tanılama, yaşam kurtaran önlemler, tedavi/ nakil) (Şekil 4 ve 5)
- SALT afet triyaji Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezleri'nce (CDC) bilimsel veri yokluğuna bir yanıt olarak geliştirilmiştir. Bu yöntem günümüzde varolan sistemlerin en iyi özelliklerini birleştirmektedir. SALT kitlesel yaralanma triyaji (Şekil 3); hastaların belirlenmesini sağlayan ve tıbbi gereksinimlerini öncelik sırasına koyan, standardize isimlendirme ve renk ile kodlama yöntemidir. Bu yöntem yetişkin ve çocuk olmak üzere tüm kazazedeler ve tüm afet olayaları için geliştirilmiştir (Saunderson Cohen, 2013).
- Afet triyaji sonrası yanıt aşamasının bir diğer basamağı yaralı ya da hasta bireye bakım vermektir. Verilecek olan bakımın tipi ajana(-lara) göre değişmektedir.

Şekil 4: SALT Kitlesele Yaralanma Triyajı

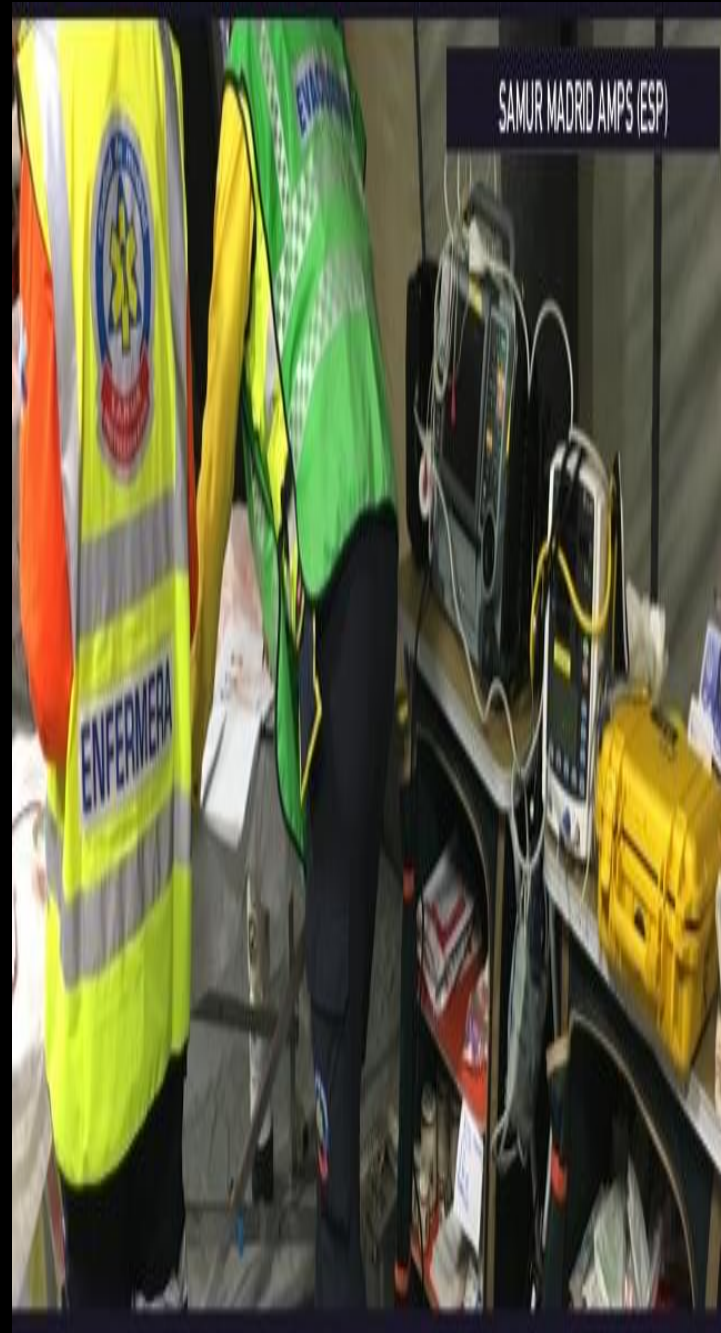


Şekil53: SALT Kitlesel Yaralanma Triyajı



SAHA HASTANELERİ

1. Erken acil tıbbi bakım (ileri travma yaşam desteği dahil)
2. Takip gerektiren travma/acil vakalar ve rutin sağlık bakımı (3-15 gün)
3. Hasar gören tesislerin yerini alacak geçici tesis (30 gün-2 yıl)



İleri Tıbbi Destek-1

Amaç:

Yaşam ve organ kaybını azaltmak-
eldeki kaynakları ve durumu olası en
üst düzeyde korumak

Yer:

- Olay yerinden 50-100 m. uzaklıkta
(yürüme mesafesi)
- Tahliye yoluna direkt geçişin
sağlandığı,
- İltetişim ağının yapılandırılabilirdiği
güvenli alana ya da mobil alan
hastanelerine nakil









İleri Tıbbi Destek-2

Rol:

Tıbbi triyaja geçişin sağlanması

Etkin stabilizasyon

Entübasyon, trakeostomi, göğüs drenajı, sok tedavisi, analjezi, kırık tespiti, fasyatomi, dış kanama ve pansuman kontrolü

Kırmızı sınıfın sarıya dönüşümünün sağlanması

Naklin planlanması

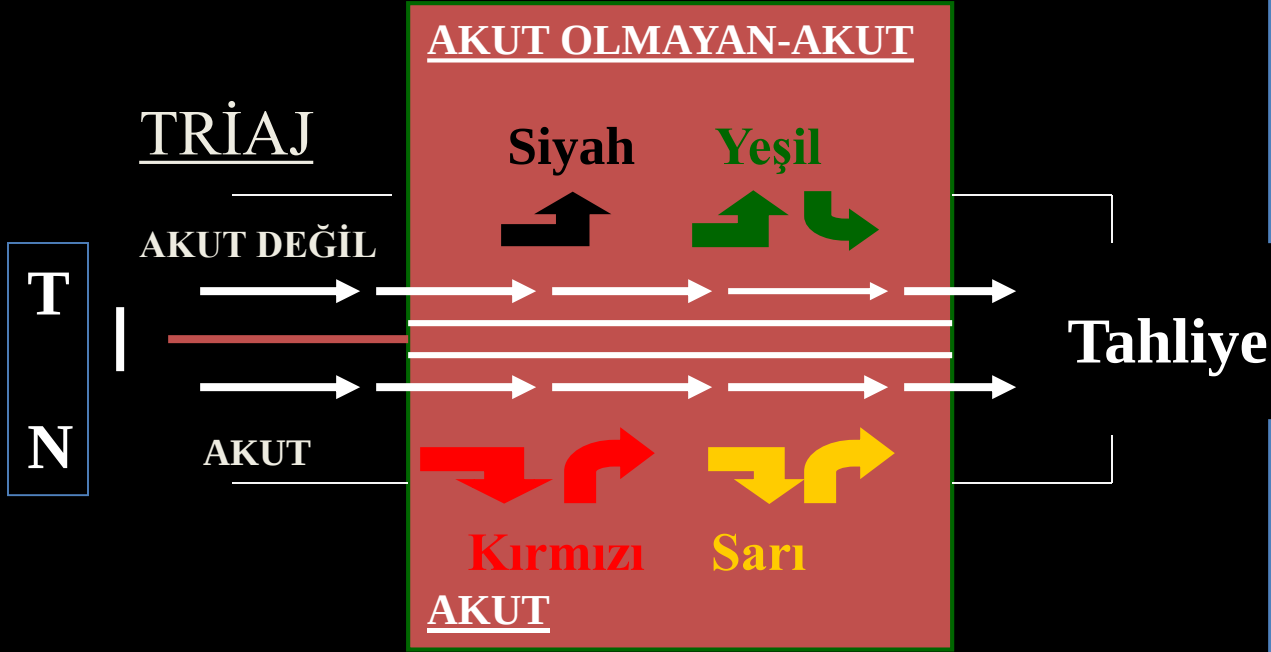
3 T kuralı: Sınıfla-Tedavi Et-Naklet

Personel:

Acil birim (Akut ve Acil Birim) hekim/hemşire (tecrübeli, eğitilmiş ve becerili)

destek: Anestetist/ Hekim / Hemşire / ilk yardım yapan sağlık çalışanı vs.

Kitlesel Yaralanma Yönetim Sisteminin Yapılandırılması



T N– Toplanma Noktası

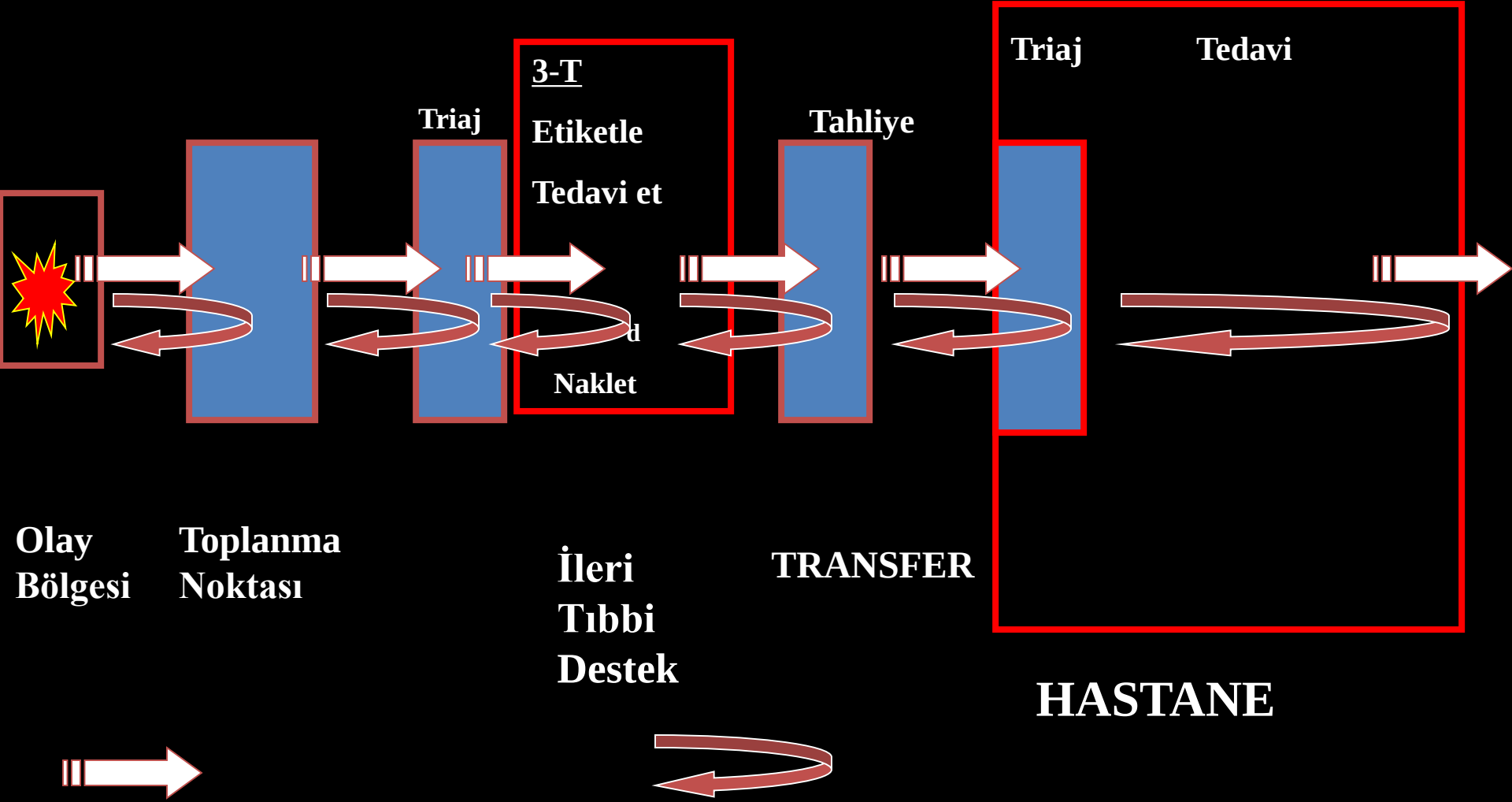
Nakil Organizasyonu

Tahliye İşlemleri: Düzenleme Kuralları

- kazazedenin durumu olabildiğince stabil olmalı
- kazazede nakil için yeterince hazır olmalı
- sağlık kurumu bilgilendirilmeli ve yaralıyı kabule hazır olmalı
- olası en iyi nakil aracı ve eskort hazır olmalı



Yaralı Akışı:



Kitlesel Yaralanma Yönetim Sisteminin Yapılandırılması

TOPLANMA ALANI
(Stabil Olmayan Durum)



TRİAJ ALANI
(YARALILARI RENKLE
KODLAMA)

Tedavi alanı
(yönetim ve stabilizasyon)

3.

2.

1.

3. ÖNCELİK

II. ÖNCELİK

I. ÖNCELİK

NAKİL ALANI



72



Olay Kumanda Sistemi



MENTAL SAĞLIK

- Afet anında, afetzedeler kaybettikleri yakınlarını merak ederler.
- Bir yakının kaybı, yas tutmayı gerektirir. Bu nedenle:
 - ✓ Yas tutmak isteyen bireylere uygun yer gösterilir.
 - ✓ Afetzedenin arkadaşlarına ulaşılması ve desteklenmesi sağlanır.
 - ✓ Çoğu afetzede 2 hafta içinde normal yaşamına dönebilir.
 - ✓ %1-3 oranındaki afetzede ek yardıma gerek duyabilir.

EMOSYONEL İLK YARDIM SIRASINDA HEMŞİRENİN ROLÜ

- Psikiyatrik Bozukluklar:
- Akut stres reaksiyonu
- Post travmatik stres bozuklukları
- Uyum bozuklukları
- Depresif bozukluklar
- Akut psikoz
- Disosiyatif bozukluklar
- Kaygı bozuklukları

EMOSYONEL İLK YARDIM SIRASINDA HEMŞİRENİN ROLÜ (devam-1)

- Akut psikoz
- Disosiyatif bozukluklar
- Kaygı bozuklukları
- İntiharlar
- Kişisel değişiklikler
- Kriz giriřimi

EMOSYONEL İLK YARDIM SIRASINDA HEMŞİRENİN ROLÜ (devam-2)

- Haberleşim sağlanır.
- Fiziksel gereksinimler karşılanır.
- Sedatif benzeri ilaç kullanılır.
- Gözetilir.

EMOSYONEL İLK YARDIM SIRASINDA HEMŞİRENİN ROLÜ (devam-3)

- Solunum sağlanır.
- Bilgi akışı sağlanır.
- Afetzedede, afet konusunda konuşması konusunda cesaretlendirilirSosyal tutum ve davranışlar yönetilir.

MENTAL İYİLİK DURUMU

Çocuklar;

- genelde ihmal edilirler.
- duyguları ertelenmeksizin dinlenir.
- soruları basit yanıtlanır, sığınakta çocuklara güvenli ortam ayrılır.

PSYCHOLOGICAL TRIAGE

Threat to one's life

Inflection of physical injury

Exposure to the dead and mutilated

Witnessing unexpected or violent death

Learning of the unexpected and violent death of the loved one

Knowledge that infliction of pain and suffering was deliberate



İYİLEŞME, REHABİLİTASYON VE YENİDEN YAPILANMA SÜREÇLERİNDE HEMŞİRENİN ROLÜ

Afet Öncesi Durumun Yeniden Oluşturulması

- ✓ Epidemik salgınların denetimi ve önlenmesine dönük girişimlerde yer almak
- ✓ Su, gıda depolama faaliyetleri ve güvenliğin sağlanması
- ✓ Vektör kontrolü
- ✓ Hayatta kalanların bakımı
- ✓ Aşılama
- ✓ Danışma
- ✓ Davranış değişikliği oluşturma

SAĞLIK SEKTÖRÜNÜN VE DİSİPLİNLERARASI EKİBİN YENİDEN YAPILANDIRILMASI

YENİDEN YAPILANMA

- ✓ Sığınak temini
- ✓ Yerleşkede sağlık, gıda ve diğer olanakların sağlanması
- ✓ Eğitim
- ✓ Bireylerin, öğrenci ve gönüllülerin eğitimi

SAĞLIK SEKTÖRÜNCE REHABİLİTASYON

Hemşireler;

- ✓ Tasfiye çalışmalarına katılırlar.
- ✓ Hijyen konusunda toplumu eğitirler.
- ✓ Çevresel tehlikelere karşı alarm durumunda kalırlar.
- ✓ Ev ziyaretleri yaparlar.
- ✓ İzlem randevuları verirler.

DEĞERLENDİRME

Hemşireler;

- ✓ Donanımı gözden geçirirler.
- ✓ Bilgi toplarlar.
- ✓ Planları gözden geçirirler.
- ✓ Kayıt ve belgeleme yaparlar.
- ✓ Eğitim yaparlar.
- ✓ Rehabilitasyon çalışmalarına katılırlar.

DEĞERLENDİRME (devam)

Hemşireler;

- ✓ Onarım sürecine katılırlar.
- ✓ Güvenliği sağlarlar.
- ✓ Emosyonel bozuklukları tanılarlar.
- ✓ İyileşme sürecine katkı verirler.
- ✓ Araştırma olanakları sağlarlar.

SONUÇ

Hemşireler; afet yönetim ekibinin ayrılmaz bir parçasıdır. Etkilenen toplumda haberleşim, koordinasyon ve kontrol becerilerini olay kumada zinciri çerçevesinde sergilerler.

“Hemşireler; ve ulusal hemşirelik organizasyonları, ülkelerindeki afet durumları yönetmede liderlik rolü almalıdırlar.”

*Dr.Hiroko Minami. ICN
Başkanı 2007.*



teşekkürler